

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De festorum dierum cultu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

S Y M M A R I U M.

- 1 Festi dies colendi.
- 2 Festis diebus seruilia opera, atque infra notata vetantur.
- 3 Nundinae, emporia, mercatus.
- 4 Contractus, rerum medicinalium, & necessariorum exceptis, & his seruatis conditionibus.
- 5 Officinae aperte.
- 6 Collectae, Taleae.
- 7 Librorum, imaginum, signorum venditiones.
- 8 Ad aleae usum pertinentia.
- 9 Tonsoribus, pistoriis, sutoribus, calcearijs, & alijs opificibus certa praescribendae regulae.
- 10 Choree quoque, saltationes, tripudia.
- 11 Comessationes.
- 12 Comediae, ludi scenici, theatrales, hastiludia, ludi equestres, &c.
- 13 Circulatorum spectacula.
- 14 Tortura reorum.
- 15 Testimonium, tam in ecclesiastico quam seculari foro.
- 16 Arborum incisio, erectioque Calendis Maij.
- 17 Contrafacientes arbitrarijs poenis, tam decretis prouincialibus, quam Pij V. Constitutione puniendi. De Constit. 11.
- 18 Quibus actionibus diebus festis incumbendum.
- 19 Parochi, & Concionatoris officium in admonendo populo, ut diem festum ueraciter traducat.
- 20 Modus ritè festi diei consumendi prescriptus.
- 21 Epi officium in occupadis fidelibus, ut se abducant à profanis actionibus.
- 22 Festis diebus nullus iter faciat Missa nondum audita.
- 23 Ecclesiastici à domo, & ab ecclesia sua non discedant, nisi ob urgenti causam.
- 24 Principes, & Magistratus, quibus diebus ad Cathedralē conueniant: eaque in re Episcopi officium.
- 25 Dies, veteri instituto, votore colendi, ab Episcopo inuestigandi.
- 26 Vota item, piaque consuetudines obseruandae. Eiusdem Episcopi, ijs obseruandis, quae cura. 28.
- 27 Monumenta festorum dierum, et priorum institutorum, quae in Archivio Episcopali, & quae in Ecclesia parochiali assumenda. 30.
- 29 Vigiliae, festiq; dies obseruandi, in Synodo decernendi, atque in Calendarium referendi.
- 30 Ii, Dominico die publicandi: docendumq; quid vigilijs, festisq; colendis, agendum.

- 31 Quae etiam pia opera infra hebdomadam praestanda, quae stationes, & indulgentiae publicandae, quae orationes, processiones, et anniuersaria agenda, quaeque alia à parochis seruanda ipsis diebus festis.
- 32 Sancti, Sanctae ue, cui parochialis Ecclesia dicata, vigilia, festumque agendum, & quibus officijs celebrandum.
- 33 Eiusdē Sacti, Sactae ue vita, & gesta, post Vesperas, pronuntianda.
- 34 Vitae Sanctorum, qui in vrbe, & diocesi coluntur, vno libro ab Episcopo contexenda.
- 35 Festo die Sancti, cuius reliquiae adfuerint, quid agendum.
- 36 Festi dies edito Episcopali sanctificandi, à Regularibus et obseruandi. Eorumque Tabellae in Sacristia etiam à Regularibus retinenda.
- 37 Ieiunia quoque ab eisdem obseruanda.
- 38 Festi dies, & celebritates, & quae alia in librum referenda.
- 39 Liber is, singulis mēsis ad episcopum afferendus: à quo quid propterea agendum.
- 40 Eorum dierum corruptelae ab Episcopo corrigendae, & qua ratione.
- 31 Ieiunium in festum incidens, nihilominus obseruandum. Quibus festis diebus, templa, ecclesiae ue decentius ornandae. De ornatu ecclesiarum, num. 10.
- Festus dies Ecclesiae Monialium, non magnifico apparatu celebrandus. De eccle. Monial. 28.
- Neque tunc admittendi Musici, nec figuratus cantus. Ibid.
- Vi certis festis, & i pibus solemnibus in vrbe, & oppidis habitent rusticares, parochi cura. De sancte Euch. in. eccle. administr. num. 4.

MAXIMAM in eo diligentiam, ac studium Episcopi ponere debent, ut dies festi, pie, sancteque obseruentur ab oibus. Cum enim ij potissimum ad celebrandas Dei, & Sanctorum laudes salutariter instituti sint, curandum est etiam diligenter, ut ne ijs ipsis quisquam ad diuinam offensionem, & animae suae perniciem abutatur.

Primum de festorum dierum cultu. Conc. Tridē. sess. 25. de delect. ciborum &c.

2 Prohibeant igitur ij, ne illiberales artes exercentur, aut ullum opus fiat eo tempore alienum, Quae sequuntur infra dicentur.

Sacrosancta Tridentina Synodus cum statuit, fideles religioso festorum dierum cultu abuti non debere ad comestationes, ad luxum, & lasciuiam, tum pastores omnes vehementer in domino obiectata, debitam, sanctamque eorundem obseruantiam pastoralis diligentiae magnopere commendauit. Quamobrem primo Prouinciali Concilio, de illorum cultu quamuis à nobis sancitum sit: tamen hac Constitutione, eo ipso de genere diligentius decernendum.

3. de fest. dierum cultu. Sess. 25. delect. de inuo. Sac. Sess. ead. dec. de delect. cib. Primum, p. 1. de fest. dierum cultu.

cenſuimus; cūm eæ ſint morum corruptelæ, is deprauatus uſus, ab omni, & diuina, & humana lege alienus, ut Deo dicati dies, ſanctisq; rerum officijs cōſecrati, ac Spirituſſancti doctrina inſtituti, tum ad recollenda diuina beneficia, tum ad honores debitos Sanctis tribuēdos, ad eorumq; uitę imitationem excitandam, non modo, ut oportet, ſanctę non colantur; ſed, quod grauiffimū eſt, nefarię violentur, operibus, officijs, rerumq; actionibus, ab eorum cultu, & pietatis Chriſtianę ſtudio alienis. Itaq; in maxima hac offenſione, nos ſacrę illius Synodi auctoritate, Canonum iure, Summorū Pōtificum ſanctiōib. & Pij V. Pontificis Conſtitutione, eo nomine edita, Patrum item inſtitutis, tum ipſis Imperatorijs legibus adducti, edicimus; ut ne quid ſeruilibus operis factis ijs diebus qui Sanctę Matris Eccleſię inſtituto, aut vniuſcuiuſq; loci conſuetudine, uotoue publico coluntur, fiat; nec quicquam deniq; quod in illis agi, geri, fieriue non liceat.

Et quoniam in ijs, quę ſequuntur, maximē peccatur, hæc nominatim vetamus.

3. *ibid.* §. co. 3 Ne ijs diebus nundinę, emporia, mercatusue agantur: ne quicquā præterea fiat, exerceaturue, qđ ad earū nundinarum, vel mercatus apparatus pertineat, etiamſi in diem proximē ſequentem, illæ cadant.

1. *ibid.* §. co. Ne fiant nundinę, ſed quę feſto die fieri conſueuerint, in antecedentem, vel ſequentem diem, qui feſtus non ſit, transferantur.

3. *ibid.* 4 Ne contractus ulli cuiuſuis generis ſint, neue ullę rerum executiones fiant; niſi cum iure nominatim permiſſum eſt.

1. *ibidem.* Nequid ematur, aut uendatur, præter id, quod ad uictum illius diei, vel ad ægrotorum curationem neceſſarium ſit.

3. *ibidem.* Ne quas res ad uictum neceſſarias, uendi licet; illę propē Eccleſias, in eorumue conſpectu uenales proponantur.

Neque earum ipſarum rerum, præter quam panis à Sole aut pluuia defendendi cauſa, in foro, lociſue publicis tentoria, raſtrave ſint, quibus illę exponantur.

Neque earūdem rerum occaſione, cauſaue officinę aperte ullo modo ſint: ſed earum oſtiolum paruulum patens ſit licet, reliqua omni parte clauſa. Quo in genere præterea Epiſcopus, illarum rerum uenditioni certam horam, & modum præſcribat; ne ex uenditione aliquid exiſtat ſcandali, offenſionisue, aut occaſionis, qua diſtrahantur homines à diuinis officijs.

1. *ibid.* §. cod. 5 Ne officinę, aut omninò, aut aliqua ex parte aperte habeantur. Pro officinis apertis, rebusue uenditis, ſi filius ſamulus, miniſtri, delinquerint, etiam pater, dominus, & artifex pœnam ſubeant.

3. *ibidem.* 6 Ne collectę, taleęue in oppidis, pagis, uicis, ut ex deprauata conſuetudine quibuſdā locis factum eſt, feſtis diebus exigantur, præſertim, quo

Sess. 25.
Const. Pij V.
de obser. fest.
edita 1566.

quo tempore, vel sacra fiunt, vel concio habetur, vel processiones, vel alia diuina officia celebrantur, vel scholarū doctrinæ Christianæ exercitationes aguntur. Nec verò vlllo prætereà vniquam die in Ecclesia, in cæmeterio, atriove ecclesiæ illas exigi liceat.

7 Nelibri, imagines, signa, & alia id genus vsquam venalia proponantur, aut circumferantur.

8 Neque ad aleæ lusum pertinent, neque laræ itidem, nec vestes ad personatorum hominum vsum vendantur, vel locentur.

9 Tonforibus prætereà, pistoribus, sutoribus, calcearijs, alijsq; eiusmodi, & reliquis item opificibus, quibus præscribi oportet, Episcopus certas regulas præscribat, ne deinceps dierum festorum cultum violent, in quo maximè peccare plerique solent.

10 Quoniam autem vsu iam hac in prouincia nimis compertum est, deprauatis huiusmodi temporibus, & moribus, ad choreas, trepidia, saltationes, & id genus alia nunquam ferè conueniri sine multis, & ijs quidè grauissimis Dei offensionibus; idque cum ob turpes cogitationes, obscenè dicta, inhonestas actiones, morum corruptelas, & perniciosas ad omnia opera carnis illecebras, illis perpetuò coniunctas, tum propter cedes, rixas, dissidia, supra, adu'teria, aliaque mala plurima inde consequentia quam sæpius: his tot offensionum, & peccatorum semina ijs locum dari, ijs præsertim diebus, qui dies propitiationis sunt, & ijs istis diebus fideles plerosque, nefarijs istis Sathanæ blanditijs illectos, à diuinis officijs, religiosi supplicationibus, lectionibusque sacris abduci, auerti que rudes à percipiendis fidei rudimentis, aliosque ab alijs Christianæ pietatis officijs, in quæ eo tempore religiosè incumbendum est, abstrahi, & amoueri, hoc certè grauissimum est in conspectu Dei, & Ecclesiæ. Quare festis ijs diebus saltem horis, quibus diuina celebrantur officia, interdici mus ne saltationes, tripudia, choreæ ducantur, aut fiant.

Choreæ, & saltationes in vrbibus, suburbijs, oppidis, vicis, aut vsquæ omninò ne agantur.

11 Prohibeat verò diligenter Episcopus, atque omninò efficiat, vt nò modo nò saltationes, & choreæ, verùm et ne conuersiones in honore Sanctorum, ludi, aliæve profanæ actiones, ab eorū festorū dierū, & piorum institutorū cultu alienæ, vlllo quouis modo, et illorum pretextu, occasioneve introductæ, publici ijs ijs diebus fiant.

12 Ne item comedie, ludi scenici, vel theatrales, hasiludia & alia cuiusuis generis spectacula agantur.

Ne ludi equestres, certamina, aut alia ludicra, & inania spectacula, adhibeantur.

13 Nec circumforanei circulatores, & id generis nebulones, prestigias suas,

1. de fest. die-
rū cultu, §. c.
3. de fest. die-
rū cultu, §. c.
3. Ibid.
1. Ibid.
3. Ibid.

suas, inaniaque ea spectacula agant, neque quicquam omnino uendat, ne medicamento quidem pretextu.

Primum, p. 2.
Commun. de
rat. diuin. off.
§ eo.

Episcopi ne patiatur circulatores, circūforaneos, & id fallax hoīum genus tempore diuinorū officiorum in foris, & plateis ecclesiarum uersari, ne populus illecebris eorum artificij ab ecclesiis euocatus, salutare cogitationes abijciat.

4. de ferijs,
§. eod.
Ibidem.

14 Rei ne festis diebus, diuino cultui dicatis, torqueantur, si modo criminis atrocitas aliud non postulet.

17 Ac ne testes quidē ijs diebus testimoniū dicāt, et si feriali die iurati id sint, nisi in causis, in quib. licet eisdē diebus iurandū illis deferri.

Id omne sanē Episcopus, cum in Episcopali foro, tum in secularibus iudicijs caueat, ut seruetur.

e. que ad dies
festos &c. §. e.

16 Calendis Maij, qui dies Sanctorum Apostolorum, Philippi, & Iacobi solennitati consecratus est, eum prauum usum passim in prouincia nostra retineri ad nos perlatum est, ut incise arbores frondescentes, per vrbes, oppida, vicos, & pagos in plateis, ac triuuis ludibundo spectaculo erigantur.

Id porro graue, atque eiusmodi esse animaduertimus, unde pestiferū quoddam seminarium existit non paucorum malorum, cum quidam homines illius ridiculæ actionis cupiditate, atque uoluptate prolapsi, Missæ sacrificio adesse, eo die festo, perniciosè negligent, tum arbores alienas, sæpeq; in prædijs ecclesiasticis confitas, furtim per vim, atque iniuriam præcidant. Hinc illa manant conuicia, srixæ, contentiones, iniuriæ, odia, inimicitia, & aliquando cædes. Accedit præterea tum uulgi clamor, tum bellicorum instrumentorum uehemens strepitus, quo diuina officia, sacreue conciones valdè perturbantur; & comestiones deinde, & comporationes fiunt, quibuscum ebrietates, obscæne dicta, inhonestæ actiones, perniciosè ad omnia opera carnis illecebræ, & alia plurima mala perpetuò coniuncta sunt, non sine nois Christiani iniuria. Nos igitur, & sacrorū canonum iure, & sacrosanctis sanctionibus, & Concilij in primis Tridentini decretis, quibus corruptelas à pietatis Christianæ usū, & à dierū festorum præsertim cultu alienas, omni pastoralis vigilantia officio tolli iussum est, & nostræ et curæ, officijq; munere adducti, tantæ, tamq; publicæ offensionis occurrendum censuimus. Quare Episcopus, tum pœnis, quouis iure sancitis, in eos animaduertat, qui in ea occasione diem illum festum, vel opere seruili, vel alia actione, illius rationi, sanctitatiq; aliena, uolunt, tum præterea expositis grauissimis peccatis, & comōstratis detrimentis, ac damnis, quæ plurima inde animæ, corporiq; eueniunt, fideles sibi in curam traditos, à re illa perniciosâ, quæ tamquam gentiliticæ superstitionis speciē quandam exhibet, et Episcopali cohortatione, & officio reuocare studeat ad oēs partes religionis
culis,

cultus, quo eorum Apostolorum dies festus illis Calædis coli, sanctifica-
riq; debet. Ac proinde quidem, abiectis illis ludibundis spectaculis,
que turbulenta illa præcifarum arborum erectione, voluptario quodã,
rosanoq; clamore, ac multiplici strepitu agebantur, fideles pietatis
opera diligentius amplexi, eum diẽ festum de ecclesię more celebrent,
hymnis, canticis, supplicationibus, processionibus, alijsq; sanctẽ agẽdi
officijs. Arborum præterea loco, excitati imitatione Sancti illius Apосто-
li Philippi, qui pro Dei gloria Cruci affixus est, Sacrosanctum arborẽ
Crucis, in qua auctor humanę Redemptionis pepedit Christus Dñs,
tantò religiosius locis conspicuis publicẽ erigant, quantò inutilius olim
profanas eas arbores frondescentes erexerint.

Atqui in omni re hac efficienda, atq; exequenda Episcopus, si quan-
do usui erit, Magistratum etiam laicorum, auxilium, opemq; implo-
rabit, prout expedire censuerit.

17 Qui secus fecerit, seuerẽ plectatur, Episcopi arbitrato.

Vt autẽ hæc oēs de festorum cultu leges ab oibus seruẽtur, contrã eos,
qui non paruerint, Episcopus agat pœnis, & alijs item remedijs arbitrato suo.

18 Doceant verò populum debere vnumquemque eo potissimum
tempore, in diuinis officijs, & concionibus audiendis frequentem es-
se, ac in precibus, recolendisq; Dei maximis beneficijs, assidue
versari.

Festis diebus Sacrosancto Missæ sacrificio fideles omnes intersint.

Neque uerò excusentur puellę nobiles, neque deinceps uiduę, ne p-
missu quidem primi nostri Concilij, ob recentem mariti mortem, ne-
que vilo alio cuiusvis consuetudinis prætextu.

19 Vt verò ij dies omni pietate, & religiosius colantur, hæc crebrò
populum Parochi, & Concionatores admoneant, atq; hortentur, vt il-
lorum dierum tempus, quod Deo, eiusque cultui debetur, in ijs actio-
nibus totum consumant, in quibus sanctẽ consumendum est.

20 Vt concionem mane, & sacram lectionem à prandio, ubi explica-
ri solet, audiant.

Vt diuinis, Vesperarum præsertim, officijs præsentẽ piẽ, religio-
seq; ad sint.

Vt in Christianæ doctrinę rudimentis, ac præceptis, vel percipien-
dis, uel recolendis versentur.

Vt in operibus, officijsque pietatis se exerceant, ægros homi-
nes visitando, morientes piẽ consolando, & alia eiusmodi præstãdo.

Vt denique ab illis actionibus, vnde omnis peccandi materia, at-
que occasio existit, feriati, in ea opera incumbant, ob quã sunt ill sa-
cri instituti dies.

21 Episcopi igitur cura sit, uel litaniarũ, processiones, vel orationis,
aliorumq;

1 de fest. dier.
cultu, §. eo.

3 de fest. die-
rũ cultu, §. e.

1. Ibid.

Const. Pij V.
inf. de Cõsti.

num. 11.
3. Ibid.

Primum, p. 2.
quã pert. ad

celeb. Missæ,
§. moneant.

3. Ibid.

aliarumq; Christianarū virtutum exercitationes instituere, in quibus per festos dies occupati fideles, abducant se à profanis actionibus.

5. quæ ad festos dies, &c.

22 Ne quis diebus Dominicis, festisq; ex Vrbe, oppido, aliovelo-
co, cum iter facturus est, ante discedat, quàm Missæ sacrificio inter-
fuerit, nisi ad eum locum proficiscatur, vbi in tempore interesse possit.

23 Ecclesiastici verò hoies, quicūque sint, ex ij præsertim, qui diuino
rū officiorū celebratib. in choro adesse debent, videant, atq; adeo ca-
ueant, ne sacris illis diebus, quos in Dei laudibus, religiosisque pietatis
officijs, & in ecclesia potissimū à clero consumi oportet, iter, nisi ob
urgentem causam suscipiant: vt hoc etiam eorū exemplo excitati fideles,
sacris illis diebus à diuinis officijs opere itinerario non auocentur.

3. de fest. lie-
rum cultu.

24 Sicut Principes, & Magistratus, qui gubernationi præsent, digni-
tate præcellunt, ita præluere debent, exemplo, quo reliqui incenduntur
ad perpetuum piè agendi studium. Quamobrem pro muneris sui of-
ficio, eos paternè cohortando, & admonendo Episcopus curet, vt ipi
per annum solennibus diebus, & in quibus potissimū humana redem-
ptionis mytheria peraguntur, in Natiuitate scilicet Domini, die Circū-
cisionis, & Epiphaniarum, in hebdomada Sancta, Pascha Resurrectio-
nis, Ascensione, Pentecoste, in solenni die Corporis Domini, ad Catho-
dralem Ecclesiam conueniāt, Episcopaliq; Missæ sacrificio, quod so-
lenni ritu sit, diuinisq; Vesperarum officijs intersint.

Idem præterea efficiat, cum ob Iubilæum, vel ob aliam publicā cau-
sam generales processiones, & supplicationes agantur.

25 Ep̄s id curæ, diligentiq; adhibeat, ut tū ex ecclesiæ suæ libris vete-
ribus, manuq; scriptis, tū ex publicis Ciuitatis scriptis, monumentis v-
atque aliunde peruestiger, si qui dies sunt, quibus colendis, vel veteri
instituto, usq; uel publico voto ciuitas adstricta est, aut alius item qui-
uis diœcesis suæ locus.

26 Qua præterea diligentia vtatur in conquirendis reliquis, tam vo-
tis, tum piè consuetudinis institutis.

27 Si uerò eiusmodi monumenta compererit, ea diligentius confcri-
pta, in Episcopali Archiuo asseruanda curet.

28 Certosq; illos dies festos, ijs monumentis notatos, coli, & alia hu-
iusmodi pia instituta præstari iubeat.

29-30 Vigiliæ aut, & festi dies Sanctorum, qui publico Ciuitatis voto,
aut consuetudine coli debent, diœcesanæ Synodi Cōstitutione ab Ep̄o
decernantur. Et in Calendarium quotannis relati, die Dominico, pro-
ut vnus cuiusq; eorum Sanctorum festus dies in aliquam hebdoma-
dam inciderit populo à parochio denuncientur.

Monimenta verò festi diei, uel piorum institutorū, quæ in aliquo so-
lo diœcesis, oppido, locove voti publici, aut consuetudinis ratione
feruari

seruari oportet, in eius etiam loci parochiali Ecclesia afferentur: cum autem dies illa festus, vel quo pium institutum seruari debet, incidit, parochi sit, die Dominico, proximè præcedenti, illum populo indicare, ac denunciare.

Dominicis diebus parochus non solum festos dies populo denūciat, sed etiam illum sæpè doceat, quæ officia tum in illis, tum in eorum Vigilijs colendis ab eo religiosè prestari oporteat.

31 Eidem præterea significet, atque indicet Stationes, & Indulgētijs, quæ Episcopi iussu promulgandæ erunt, & publicam, si quæ aliquando ob aliquam causam indicta est, orationem, & processiones, & officia mortuorum in sua parochiali Ecclesia obeunda, si quæ eiusmodi in eam hebdomadam incidant, ut fideles, parochi sui voce moniti, aut illis officiorum significatione campanarum sono, cum iam ante commoniti intelligant, quæ preces, quæ officia in Ecclesia fiant: ipsi etiam, quamuis absint, vel domi, vel alio loco, vbicumque sint, piè Deum precentur.

Cum autem dies festus, vel quo pium institutum seruari debet, incidit, parochi sit, die Dominico, proximè præcedat, illum populo indicare, ac denunciari.

In omni Ecclesia Cathedrali, & parochiali, singulis Dominicis, Anniversaria, quæ in hebdomadam proximè sequentē, in ea Ecclesia celebranda erunt, fidelibus denuncientur. Idem de septimo, & trigésimo, & alio eiusmodi officio præsterur, qua in denunciatione, Parochus cohortatione illos excitet ad orandum pro mortuis, proposita etiam humanae uitæ conditione.

Cætera à parochis seruanda, ipsi diebus festis, videantur in titulo de Parochis.

32 Quo religiosius incole vniuscuiusque parochiæ festum diem colat, illius Sancti, Sanctæuè, cuius patrocinio parochialis Ecclesia dicata est, cohortationibus parochus, ut pridie eius diei illi sanctè ieiunent, animo piè repetentes, tum ieiunia, tum religiosas alias eius sanctarum uirtutum exercitationes: quarum meritis in cœlum ille vocatus, cum sempiterna gloria perficiatur, pro charitate, qua abundat eorum, quorum salutis patrocinium suscepit, preces Deo offert, ieiunia item, & lachrymas. Tum eidem illos admonere, atque vehementer in Domino cohortari non desistat, ut pietatis Christianæ officijs, sanctis operibus, de bitaque ueneratione, sancti illius diem festum colant, utque ab omni seruilis opere abstinerere studeant.

33 Eodem præterea die sancti, qui parochiæ patronus est, & custos, quo ad illius imitationē magis fideles inflammentur, id parochus præstet, ut peracto uesperarum officio, cum frequentior in Ecclesia populus

3. de parochis, §. eo.

3. de fest. die. cultu, §. Monumenta, verbo eod.

6. Quæ ad sit nera pert. §. eod.

3. Ibid.

lus adest, aut ipse, aut alius in suggestu, aliove loco superiori, de libro quo illius vita, verè expressa continetur, res eius sanctè, admirabiliter, que gestas, religiosæ vitæ instituta, morum disciplinam, pietatis studia, virtutes, pronunciet.

34 Quoniam verò Sanctissimis Summorum Pontificum constitutionibus, & Prouincialis Concilij primi nostri Decreto sancitum est, ut que apocrypha sunt, in Ecclesia ne legantur: de vitis sanctorum, qui in vnaquaque huius prouinciæ vrbe, Diœcesiuè certis potissimum locis coluntur, liber ab Episcopo conficiatur, doctis, & pijs viris adhibitis, tum ex probatis auctoribus, tum certis suæ Ecclesiæ scriptis, ac traditionibus.

35 Sanctorum, qui in Domino dormierunt, sacris sepulchris, & reliquiis colendis, & venerandis, eò maximè augetur gloria Dei, quo religiosius illa coluntur. Quo igitur die sancti alicuius dies festus agitur, si in aliqua vrbe, diœcesiuè Ecclesia, sancti alicuius corpus reconditum est, sacræ eius membra, vel aliæ insignes reliquie asseruantur; eo die, & significatio detur frequenti campanarum sonitu, & ille Ecclesiæ locus, vbi ea sunt, sacrarum uestium apparatus, & candelarum lumine ornentur, tum ad maiorem cultum diuina officia solennius celebrentur.

5. Quæ ad dies festos, §. eo. Sess. 25. c. 12. de regul.

36 Quos dies festos Episcopus in vrbe, diœcesique sua coli, sanctificarique edixerit, ac præceperit, ij ab uniuersis cuiuscumque ordinis regularibus quauis ratione exemptis, colantur, sanctificentur, atque obseruentur. Dierum autem festorum, quos in ea vrbe, aut diœcesi coli consuetudinis est, ille tabellam conficiendam curet, quam certo Sacræ loci affixam, iisdem etiam regulares habeant.

6. de dieb. festis.

37 Ieiunia præterea, quæ certis præcipuis locis, vbi monasteria illi habent, à reliquo clero, populoque vniuerso obseruari moris consuetudinis est, curet Episcopus, ut ipsi iisdem, sicut cæteri omnes ritè, rectèque colant, celebrent, atque obseruent.

38 Quo religiosius in vnaquaque vicinia, tam vrbe quam diœcesis, dies festi colantur, & sanctificentur, Episcopus certum librum constituat, in quem à Cancellario, cum omnes, singuliq. dies festi parochiales, alijve, qui vbiq. in vicinia aliqua, vel vrbe, vel diœcesis vniuersè, sigillatim agantur; tum reliqui etiam discretè, atque ordine referantur, quibus Indulgentiæ Iubilei, alteriusuè celebritatis causa ad Ecclesias concursus esse solet. Quo libro deprauati præterea mores, abususue notentur, si qui illis celebritatibus esse in ijs ipsis vicinijs solent. Atque ijs quidem diebus excusibendis Episcopus ad cognitionem certam parochos singulos adhibeat, quorum etiam officium sit, si que noua in dies Indulgentiæ Ecclesijs suis accesserit, si quæ alia celebritas,

tas,

tas, causave denuo inciderit, quamobrem populi concursus in parochiali vicinia ad aliquam Ecclesiam fiat, de ea Episcopum cutiorem facere, vt illa, quęcumque sit, in eundem librum referatur.

39 Porro eum ipsum librum accuratę exscriptum, notatis mensibus, & diebus, quibus præcipuę illę celebritates singulis in viciniis, locisue aguntur, Episcopus ad se in singulos menses afferri iubeat; vt cum vnus cuiusque regionis, atque adeo pagi, lociue celebritatem certo die agi perspexerit, de illius sanctificatione, cultuque litteras etiam pastorales opportunę scribat, tum aliam præterea omnem diligentiam eo nomine adhibeat.

40 Et uero ijs litteris, officij suę parochus, clerusque monitus, vsque ad eodę parochorum studiis etiam adiuuentur, vt & vitę sancti, quem præcipua ueneratione colit, exempla ad imitandum, & Episcopi monita paterna, & Decreta quoque prouincialia, diocesanaque eo de genere ad exequendum sibi planę proponat: Sicque a morum corruptelis, quas praua consuetudo introduxit, in festorum dierum sanctificatione abtineat.

41 Si quando dies festus sancti, sanctę uę, cuius celebritas a clero, populoque colitur in diem vigilię, ieiunijque incidit, qđ ex præcepto Ecclesię seruetur; nę fideles ob festi diei solennitatem, quam agunt, id quod a plerisque committi ad nos delatum est, ieiunium vllō modo uiolent; sed vt instituti ratio Ecclesięque matris præcepto postulat, reuere, pięque colant. Quare Episcopus, si quid istius modi in sua diocesi patrari, committiue animaduernerit, huic graui peccato, & offensionī, omni pastoralis officij sui ratione occurrere quam diligentissimę studeat.

De Clericorum ad festorum dierum celebritates conuentu.

S V M M A R I V M.

- 1 Parochus festis diebus ad alienam Ecclesiam Missam celebraturus, absque licentia, non accedat.
- 2 Quę licentia quibus, & a quibus detur.
- 3 Sacerdotes quot conuocandi.
- 4 Parochi non adhibendi, vbi sacerdotes alij adhiberi possunt.
- 5 Parochus a sua Ecclesia absfuturus, Sacerdotem alium substituatur, & qualem.
- 6 Si substituendum habere non poterit, quid agat.
- 7 Vbi plures vocandi Sacerdotes, qui, & quibus seruatis euocandi.

IN.

Ibid.
Ses. 25. de in
uo. vener. &
reliq. SS.